

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21C/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618203415
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618203415.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobcu Ing. T. S., W.. XX.XX.XXXX, F. Š. X, N., I. L.R proti žalovanému Kaufland Slovenská republika v.o.s., so sídlom Trnavská cesta 41/A, Bratislava, IČO: 35 790 164, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou Ružička Csekes s.r.o., so sídlom Vysoká 2/B, Bratislava v konaní o náhradu nemajetkovej 204 500,-Eur a o zaplatenie 2,-Eur takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zaplatenie sumy 204 502,-Eur z a m i e t a .
- II. Žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania.
- III. Štát nemá nárok na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy 204 502,-Eur s prísl. proti žalovanému z dôvodu, že sa dňa 09.07.2018 napoludnie sa dostavil do lučenskej prevádzky žalovaného na nákup. Ihneď po vstupe na predajnú plochu počul hlásenie recepčnej, aby sa na recepciu dostavila strážna služba. Po vykonaní nákupu čakal cca 6 a štvrt minúty stál v rade pri pokladniach 9 a 8, kedy zmenil pokladňu za účelom skrátenia čakania. Následne išiel na recepciu pre odškodné za čakanie v rade presahujúcej 5 minút v zmysle verejného prísľubu žalovaného (§ 850 OZ) v znení „Kaufland garantuje: Rýchlosť pri pokladni! Ak nie sú všetky pokladne otvorené a vy čakáte dlhšie ako 5 minút, dostanete od nás na informáciách ako ospravedlnenie poukážku v hodnote 1,- Eur“, ktorý verejný prísľub bol vyvesený pri pokladni č.1 a bol tiež opakovane a roky uverejňovaný v nákupných letákoch žalovaného, pričom v posledných mesiacoch žalovaný vyplácal sumu 2,-Eur. Pri recepcii sa nachádzali ľudia a keď požiadal recepčnú o odškodné za čakanie, bol verbálne napadnutý dárou vo veku asi 50 rokov, ktorá bez akéhokoľvek vysvetlenia či kontroly kamerovým systémom mu tvrdila, že prechádzal z kasy do kasy a preto odškodné nedostane a odišla. Týmto spôsobila žalobcovi zmyslový šok, kedy sa usvedčila z jeho sledovania a prenasledovania. Pri pulte stál aj ďalší pán, zrejme pracovník ochranky, ktorý situáciu pochopil ako krádež, zastrašovanie a pomstu zrejme sfetovanej a nepričetnej zamestnankyne žalovaného. S poznámkou o ďalšom súdnom konaní žalobca odišiel preč, ale predtým zisťoval od zamestnankyne recepcie totožnosť vyššie uvedenej pani, kedy sa dozvedel, že údajne to bola riaditeľka menom R. T.. Túto skutočnosť žiada žalobca určovacou žalobou preukázať. Žalobca tvrdí, že prežité udalosti mali za následok:

- útok a poškodenie jeho duševného zdravia zmyslovými šokmi,
- okradnutie ho o odškodné za čakanie pri pokladni,
- zásah do jeho osobnej integrity a
- dvojnásobnú urážku na jeho cti, dôstojnosti a vážnosti.

Uvedené konanie, ktoré hodnotí ako odporné, zákerné a kriminálne konanie zamestnancov žalovaného, preukazujú porušovanie základných, ústavných, ľudských a iných práv žalobcu garantovaných

Dohovorom a Ústavou SR. Podľa žalobcu tiež preukazujú fetovanie zamestnancov žalovaného v pracovnej dobe a útok na duševné zdravie žalobcu ako aj spôsobenie „najmenej dvoch zmyslových šokov“ žalobcovi. Popísané konanie preukazuje aj porušenie dvoch verejných príslubov žalovaného, okradnutie žalobcu o odškodnenie za čakanie na kase vo výške najmenej 1 Eur. Postupom žalovaného a jeho zamestnancom bola žalobcovi spôsobená nemajetková ujmu aj skutočná škoda a tým mu vzniká právny nárok na jej náhradu v celkovej výške 204 502,-Eur, z toho ujma na majetku činí 2,- Eur. Nemajetkovú ujmu vyčísluje žalobca „v európskom štandarde“ na

- a) sumu 4 000,-Eur za najmenej 2 zmyslové šoky z toho dňa,
- b) 500,-Eur za stratu času pri recepcii (hodinový čas IT SW vývojára, ktorým je žalobca),
- c) 200 000,-Eur za dvojnásobnú urážku cti, dôstojnosti a vážnosti žalobcu.

2. V ďalšom žalobca zdôraznil, že žalovaný ako verejná obchodná spoločnosť zodpovedá za škody a bezpečnosť svojich zákazníkov v predajni celým svojím majetkom. V tejto súvislosti poukazuje na čl. 7 ods. 5 Ústavy SR v znení „Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.“ Žalobca poukázal aj na znenie čl. 12 ods. 1a, 2, 4, čl. 15 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2, 3, čl. 40, čl. 44, čl. 46 ods. 1, čl. 154c ods. 1 a 2 Ústavy SR, § 415, § 420 a § 850 Občianskeho zákonníka ako aj na znenie Trestného zákona a Trestného poriadku. Po vykonanom dokazovaní navrhol zaviazat' žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy ako aj náhradu škody vo výške 204 502,-Eur.

3. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 21C/25/2018-67 zo dňa 02.10.2018 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe doručenej súdu dňa 27.07.2018 a uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Žalovaný zaslal súdu vyjadrenie k žalobe zo dňa 18.10.2018 v ktorom uvádza, že spoločnosti Kaufland záleží na jej zákazníkoch, ctí si ich názory a venuje sa im s rovnakou vážnosťou. Spoločnosť Kaufland však má za to, že táto žaloba je zjavne neopodstatnená. Žalobcom tvrdené nároky nevznikli a takého nároky ani nemohli vzniknúť. Žalovaný uvádza, že spoločnosť Kaufland si plní svoju garanciu poskytnutia 1,-Eur, resp. 2,-Eur poukážok pri čakaní na pokladni viac ako 5 minút. Pri plnení tejto garancie však tiež neušlo pozornosti spoločnosti Kaufland, že niektorí zákazníci majú snahu neužívať túto poskytovanú garanciu úmyselným naťahovaním času a to rôznymi praktikami. V odôvodnených prípadoch sú zákazníkom poukážky poskytnuté. Nie je predsa v záujme spoločnosti Kaufland zadávať akékoľvek objektívne dôvody na nespokojnosť jej zákazníkom pri nakupovaní v jej obchodných domoch. Pri všetkej úcte k žalobcovi má žalovaný za to, že už z obsahu žaloby je zrejmé, že k žalobcom tvrdenému porušeniu jeho osobnostných práv nedošlo a žaloba je zjavne neopodstatnená. Žalobcom tvrdené nároky nevznikli a ani nemohli vzniknúť, preto žalovaný navrhuje, aby súd žalobu zamietol.

4. Uznesením č. k. 21C/25/2018-77 zo dňa 22.10.2018 súd vyzval žalobcu, aby sa písomne vyjadril k vyjadreniu žalovaného doručenej súdu dňa 18.10.2018. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 30.10.2018 uviedol, že škoda vznikla nie v dôsledku žalobcom uvedených tvrdení, ale konaním zamestnancov žalovaného. Má za to, že žalovaný priznal pohrdanie svojimi zákazníkmi a ich právami ako aj fetovanie. Túto skutočnosť potvrdzuje, že žalovaný nechráni zákazníkov kamerovým systémom na celej ploche predajne. Žalobca podotýka, že pred niekoľkými rokmi tiež bol obťažovaný a slovne napadnutý pri pulte so syrom a mäsom. Popiera tvrdenie žalovaného, že by p. C. bol toho dňa prítomný na mieste činu a videl, čo sa dialo. Žalovaný si plnil svoj verejný sľub, ale potom trikrát si ho nespľnil, čo je zjavné a úmyselné nadržovanie, ohováranie a poškodzovanie žalobcu a jeho práv. Má výhradu voči tomu, že žalovaný píše o tom, že niektorí zákazníci majú snahu zneužívať poskytovanú garanciu úmyselným naťahovaním času a rôznymi praktikami, pretože ním podaná žaloba sa nezaobera irelevantným konaním iných zákazníkov a týka sa zamestnancov žalovaného. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že v odôvodnených prípadoch sú zákazníkom poskytované finančné poukážky a nie je v záujme spoločnosti Kaufland zadávať objektívne dôvody na nespokojnosť jej zákazníkov, žalobca má inú skúsenosť. Tvrdí, že „sekuritáci“ sú v pracovnej dobe sfetovaní a majú poruchy kognitívnych funkcií. V minulosti ho „sekuriták“ v Priore zmrzačil o štyri roky života krivými obvineniami. Nie je v záujme žalobcu strácať čas na recepcii žiadaním o kupón za čakanie, keď celý proces je zaznamenaný na kamerách. Žalobca s jeho vzdelaním si vie spočítat' čas čakania 6 minút a 15 sekúnd, čo zrejme nie sú schopní urobiť sfetovaní zamestnanci žalovaného, ktorí otravujú zákazníkov nervovým, sexuálnym, halucinogénnym

jedom šíreným vzduchom od roku 2012 dodnes. Doložil kópiu účtov s vydanými poukážkami s poukazom na to, že týmto usvedčuje žalovaného z neschopnosti manažovania práce pokladní s následkom zbytočného čakania zákazníkov, prenasledovania a poškodzovania žalobcu v roku 2018. Žaloba žalobcu je oprávnená, žalobca bol okradnutý a prenasledovaný riaditeľkou žalovaného. Útok nervovým plynom za tri roky činnosti prevádzky žalovaného spôsobil žalobcovi závažné života ohrozujúce poškodenie CNS. Toto je preukázané vyšetrením MRI. Žalobca je v spore zjavne slabšia strana. Na žalovanom je dôkazné bremeno preukázať svoju povinnosť zabezpečiť ochranu života, zdravia, majetku a práv jeho zákazníkov.

5. Uznesením č. k. 21C/25/2018-82 zo dňa 06.11.2018 súd vyzval žalovaného, aby sa písomne vyjadril k vyjadreniu žalobcu doručeného súdu dňa 31.10.2018. Žalovaný sa k uvedenému nevyjadril. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29.11.2018.

6. Žalobca podaním zo dňa 06.11.2018 uviedol k predmetnej veci ďalšie skutočnosti a predložil ako dôkaz CD nosič. Poukázal na to, že útok nervovým plynom na zákazníkov nepochybne vykonávali zamestnanci žalovaného R. L., N. R., X. K. a niekoľko iných, ktorí boli sftovaní podľa ich správania mimo očakávateľného rámca spoločenského a pracovného správania (jačanie a vrieskanie). Žalovaný vymenil vchodové dvere v roku 2018 zrejme preto, že je teraz na nich oznam, že kamerové záznamy sa archivujú iba 7 dní. Je to nedostatočná lehota pre potreby zákazníkov na preukázanie poškodzovania spotrebiteľov. Je to výraz pohrdania práva zákazníkov. Žalobca tiež popísal možné následky nervových jedov na zdraví.

7. Následne žalobca podaním zo dňa 25.11.2018 navrhol okamžité zabezpečenie dôkazov a to kamerové audio a video záznamy zo dňa 24.11.2018 medzi 11:00 až 12:00 hod. v prevádzke žalovaného v Lučenci pri priestoroch pokladne č.7, kde žalobca čakal viac ako 5 minút, ktoré chce použiť v ďalších konaniach. Tieto dôkazy navrhuje zabezpečiť za účelom preukázania tvrdenia žalobcu a neprávď žalovaného z dôvodu hrozby nebezpečenstva straty, zničenia, zmazania či inej ujmy na týchto kamerových záznamoch, keďže sa obvykle vymažú po určitom čase.

8. Súd uznesením č. k. 21C/25/2018-95 zo dňa 29.11.2018 návrh žalobcu na zabezpečenie dôkazu ako nedôvodný zamietol. Poukázal na to, že z predloženého návrhu nie je možné posúdiť, či dôkaz, ktorý žalobca navrhuje zabezpečiť, môže mať pravdepodobný význam pre prebiehajúce konanie, keďže žalobca v návrhu bližším spôsobom neopísal priamy súvis medzi potrebou zabezpečenia dôkazu a predmetom konania v spore vedenom pod sp. zn. 21C/25/2018, nakoľko k žalobcom uvádzaným porušeniam v prebiehajúcom konaní malo dôjsť dňa 09.07.2018 a zabezpečenia kamerového audio a videozáznamu sa domáhal zo dňa 24.11.2018. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 01.01.2019.

9. Dňa 21.12.2019 žalobca zaslal súdu emailové podanie, súd však z dôvodu § 125 ods. 1 CSP na toto podanie neprihliadal. Následne vo veci nariadil pojednávanie na deň 30.01.2019.

10. Žalobca K.. T. S. na pojednávaní uviedol, že si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy ako aj nárok na zaplatenie sumy 2,-Eur z dôvodov popísaných v žalobe. Svoj nárok opiera o udalosti zo dňa 9.7.2018, keď išiel do predajne Kaufland v Lučenci. Ihneď po príchode počul, ako z recepcie zabezpečovali prítomnosť strážnej služby. S nakúpeným tovarom si zastal do radu, ale mal problém s čakaním. V tejto súvislosti vysvetlil, že žalovaný už pred niekoľkými rokmi dal zákazníkom verejný prísľub, že ak bude kupujúci čakať pri pokladni viac ako 5 minút, tak ako ospravedlnenie dostane poukážku v hodnote 1,-Eur. Nedávno došlo k zmene hodnoty poukážky na sumu 2,-Eur. V tejto súvislosti si on aj v minulosti veľa krát uplatnil nárok na tieto poukážky, keďže sa mu neraz stalo, že žalovaný nevedel manažovať rady pri pokladni, kde stál v rade viac ako 5 minút. Takouto formou dostal v minulosti spolu v 62 prípadoch odškodnenie vo forme poukážok, o čom predložil pri podaní návrhu ako dôkaz CD nosič. Poukázal tiež na to, že mu v rozpore s verejným prísľubom žalovaného mu boli viackrát vyplatené peňažné čiastky v hotovosti na recepcii namiesto poukážok. Uvedené uvádza ako dôkaz o tom, ako žalovaný narába s verejným sľubom. On uvedeného dňa 09.07.2018 stál v rade pred pokladňou a keďže pohyb v tomto rade bol pomalý, prestúpil do druhého radu z dôvodu, že je povinný predchádzať škodám. V rade stál viac ako 5 minút, presne 5 minút aj niekoľko sekúnd, a preto po vyplatení nákupu išiel na recepciu a požiadal o vyplatenie dvoch Eur. Okrem recepcnej sa pri recepcii zdržiavala jemu neznáma pani a pán, pričom žena po prednesení žiadosti o výplatu peňazí mu vynadala. Následne sa dozvedel od recepcnej, že s ním hovorila riaditeľka p. T.Á.. Pritomného muža z videnia pozná preto môže potvrdiť, že sa jedná

o pracovníka spoločnosti Security, ktorá sídli u žalovaného. Riaditeľka mu odôvodnila nevyplatenie sumy dvoch Eur tým, že prechádzal z jedného radu do druhého radu. On však poukazuje zákona o ochrane spotrebiteľov, v zmysle ktorého je povinný predchádzať škodám, pričom práve z tohto dôvodu prestúpil z jedného radu do druhého, aby rýchlejšie postúpil k pokladni jeho čakanie nepresiahli 5 minút. Zdôrazňuje, že vo verejnom prísľube žalovaného sa vyplatenie peňazí neviaže na povinnosť zákazníka stáť len v jednom rade. Z týchto dôvodov vzhľadom k agresívnym praktikám žalovaného, ktorou bolo jednanie riaditeľky s jeho osobou, uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy. Žiada o zaplatenie sumy 4 000,- Eur za dva zmyslové šoky z toho dňa. Konkrétne sa jedná o popretie jeho jasnej pravdy, kedy p. riaditeľka poprela ním reálne prežitú skutočnosť, že stál v rade viac ako 5 minút. Sumu 500,-Eur žiada za stratu času pri recepcii, pretože je programátor a vývojár a jeho hodinový príjem je vysoký. Je pravdou, že v súčasnej dobe nepracuje a poberá dávku v hmotnej núdzi, avšak vzdelaním je programátorovým vývojárom a v minulosti pracoval aj v zahraničí. Nepracuje štyri roky, odkedy bol zbitý nejakými mužmi. Na invalidnom dôchodku nie je. Má tiež vypracovaný projekt, ktorý onedlho bude realizovať, a preto má za to, že má nárok na náhradu za stratu času. Sumu 200 000,-Eur žiada za dvojnásobnú urážku cti a dôstojnosti pre urážku zo strany riaditeľky. Žalovaný má v Slovenskej republike 60 predajní a všade sú priestory pri pokladni úzke, ľudia musia stáť v jednej rade a je logické, že musia prechádzať z jednej rady do druhej.

11. V tejto súvislosti poukazuje na to, že jeho povinnosťou ako zákazníka nie je dokazovať udalosti, ktoré sa odohrávajú v predajni, takúto povinnosť má mať predajca a preto považuje za nedostatočné, aby žalovaný uchovával kamerové záznamy z predajni len 7 dní. Trvá aj na náhrade škody v sume dvoch Eur, ktorá predstavuje hodnotu nevyplatenej poukážky. Aj v minulosti mu nebola vyplatená náhrada škody z dôvodu, že prechádzal z radu do radu. Žalobca ďalej zdôraznil, že má zistené a dospel k tomu aj vďaka logického myslenia, ktoré má ako programátor, že v predajni žalovaného sa striekajú syntetické feromóny bez zápachu, chuti a vône, ktoré však spôsobujú, že myseľ ľudí je obľúznená a ľudia sú dezorientovaní, a v dôsledku toho tam zažil viaceré veľmi nepríjemné udalosti, proti ktorým chce bojovať.

12. Právny zástupca žalovaného poukázal na svoje písomné vyjadrenie pričom dodal, že v ľudskej rovine môže mať prípad aj iné súvislosti, ale z hľadiska zákona návrh žalobcu nie je preukázaný ani odôvodnený a aj keby sa udalosti stali tak, ako ich žalobca popísal, objektívne nemohli spôsobiť následky, ktoré uvádza žalobca. Preto nie je ani objektívne možné priznať tie finančné nároky, ktoré žalobca uplatňuje a ktoré nie sú ničím preukázané. Žaloba je zjavne teda neopodstatnená, lebo nie sú preukázané ani následky ani dôvody finančných nárokov. Preto žiada žalobu zamietnuť. Dodal, že sám žalobca uznal, že v niekoľkých desiatkach prípadoch mu bola vyplatená tzv. náhrada škody za to, že stál v rade dlhšie ako 5 minút. Tým je preukázané, že spoločnosť Kaufland dáva určité prehlásenie pre zákazníkov z dôvodu obrovského konkurenčného boja na trhu a tento záväzok rozhodne dodržiava, keďže nemá záujem nedodržať záväzok, ktorý dal sám dobrovoľne. Preto nie je vôbec dôvodné, aby žalovaný v prejednávacom prípade poprel právo žalobcu na zaplatenie sumy 2,-Eur, teda aj z týchto dôvodov považuje žalobu za účelovú.

13. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním žalobného návrhu, dokladom o zaplatení (účtenka Kauflandu zo dňa 9.7.2018), návrhom na zabezpečenie dôkazu, verejný prísľub žalovaného, účtenka zo dňa 16.6.2018, obsahom prílohovej obálky ako ďalšími dokladmi o zaplatení obsahujúcimi aj vyplatenie sumy 1,-Eur, resp. dve Eurá v rokoch 2015 - 2018, uznesením o zamietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazu, vyjadrením žalobcu, vyjadrením žalovaného a tiež s obsahom pripojených spisov 10C/64/2018 a 17C/21/2018, ktorými bol odmietnutý návrh na zabezpečenie dôkazov.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1, 2 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa § 850 OZ verejným prísľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie jednému alebo niekoľkým z bližšie neobmedzeného počtu osôb, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube.

17. Prevedeným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca dňa 09.07.2018 v poludňajších hodinách išiel na nákup do lučenskej prevádzky obchodného reťazca Kaufland, pričom po realizácii nákupu si zastal k pokladniám 9 a 8. Najprv stál v jednom rade, následne prešiel do iného radu ku druhej pokladni podľa jeho vyjadrenia v snahe skrátiť čakaciu dobu, potom zaplatil za nákup a staval pri recepcii, kde požiadal o vyplatenie sumy 2,-Eur z dôvodu, že doba čakania pre pokladňou činila viac ako päť minút. Pred recepciou sa zdržiaval pán zo strážnej služby, ktorý bol privolaný pri jeho vstupe do predajne a ďalšia pani. Uvedená žena žalobcovi vytkla, že nemá nárok na zaplatenie sumy 2,-Eur, pretože nečakal v jednom rade, ale prešiel do druhej rady. Žalobca neskôr zistil, že podľa vyjadrenia recepčnej uvedená pani je riaditeľkou prevádzky menom T.. V tejto súvislosti žalobca vysvetlil, že o sumu 2,-Eur žiadal na základe verejného prísľubu žalovaného v zmysle § 850 OZ, čo žalovaný roky uverejňuje na svojich informačných letákoch a je vyvesený v predajni na stene pri pokladni č. 1. Ide o záväzok žalovaného, že vyplatí zákazníkovi sumu 2,-Eur (predtým sumu 1,-Eur) za čakanie pri pokladni viac ako 5 minút. Žalobca tvrdí, že uvedený rozhovor so zamestnankyňou žalovaného, pravdepodobne riaditeľkou prevádzky, v ktorom bolo popreté jeho pravdivé tvrdenie ohľadne dĺžky státia v rade a znegované jeho právo na zaplatenie sumy 2,-Eur, bolo neoprávneným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 OZ, preto sa podanou žalobou domáha ochrany svojej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti a telesnej integrity. Žalobca odôvodňuje svoj nárok od tej skutočnosti, že popísaným spôsobom utrpel konaním proti jeho osobnej a mravnej integrite najmenej dva zmyslové šoky, ďalej došlo k dvojnásobnej urážke na jeho cti, dôstojnosti a vážnosti. Z uvedených dôvodov má právo na prostriedky ochrany osobnosti v zmysle § 13 OZ a preto sa dôvodne domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nemajetkovú ujmu vyčíslil sumou 4 000,-Eur za dva zmyslové šoky a 200 000,- Eur za dvojnásobnú urážku cti, dôstojnosti a vážnosti. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s poukazom na to, že návrh žalobcu nie je preukázaný a ani odôvodnený a navyše popísané udalosti by objektívne ani nemohli spôsobiť následky tvrdené žalobcom.

18. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Obe náležitosti musia byť splnené, aby vznikol právny vzťah, ktorého obsahom je právo domáhať sa ochrany podľa § 11 OZ a povinnosť znášať súdom uložené sankcie. Medzi základné osobnostné práva patrí právo na telesnú integritu, kedy občianskoprávnu ochranu telesnej integrity človeka (ochrana života a zdravia) zabezpečuje predovšetkým Ústava SR v čl. 16. Patrí sem aj psychický šok, resp. psychická trauma. Ustanovenia § 11 a nasl. OZ umožňuje poskytnúť občianskoprávnu ochranu aj proti takému ohrozovaniu zdravia, ktoré sa zatiaľ neprejavuje vo forme majetkovej ujmy. Medzi výrazné stránky osobnosti človeka patrí tiež právo na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Česť fyzickej osoby patrí k významným právnym hodnotám, lebo má dôležitý význam pre vzťah fyzickej osoby k iným fyzickým osobám a ostatným účastníkom občianskoprávných vzťahov, čím značne ovplyvňuje aj postavenie fyzickej osoby v spoločnosti. Občiansky zákonník poskytuje ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Podmienkou občianskoprávnej ochrany cti je to, aby zásah bol objektívne spôsobilý takú ujmu osobnosti občana privodiť. Za tejto podmienky chránia ustanovenia § 11 a nasl. OZ občana najmä proti rozširovaniu nepravdivých tvrdení (napr. nepravdivé znižujúce tvrdenia o mravnom profile občana, o jeho vlastnostiach, zmýšľaní a chovaní ako aj pracovnej morálke), k čomu môže dôjsť predovšetkým prostredníctvom tlače alebo iných masovokomunikačných médií. Porušenie práva na česť môže byť spôsobené len takýmto skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti dotknutého subjektu v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne (hanlivo), znižujú dôstojnosť občana vo vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Nakoľko zákon zakotvuje právo na ochranu osobnosti, ustanovuje v § 13 OZ aj prostriedky, ktorými sa fyzická osoba môže domáhať ochrany svojej osobnosti. Občiansky zákonník však poskytuje ochranu osobnosti len v takých prípadoch porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý mať za následok takúto ujmu. Ide teda o konanie proti osobnej a mravnej integrite občana znižujúcej jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, konanie, ktoré z hľadiska vzťahu občana k ostatným spoluobčanom ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Prostriedky ochrany podľa § 13 OZ možno použiť iba v prípade, keď neoprávnený zásah smeroval do niektojej zo zložiek osobnosti človeka,

ktoré sú príkladne uvedené v § 11 OZ. Otázku prípadného dotknutia jednotlivých čiastkových práv v rámci práva na ochranu osobnosti je nevyhnutné posudzovať vždy samostatne. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú:

a/ existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 OZ,

b/ neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu,

c/ existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou. Neprihliada sa pritom na prípady nespôsobilé narušiť alebo ohroziť právo chránené ustanovením § 11 OZ, napr. o prípady, kedy zásah spočíval v tvrdeniach, ktoré svojím obsahom nevyvolávali obavu zo vzniku prípadného následku alebo boli prednesené za takých okolností, pri ktorých nehrozilo zverejnenie, a nemohli teda žiadnym spôsobom znížiť vážnosť občana medzi spoluobčanmi.

19. Z vyššie uvedených skutočností teda vyplýva, že fyzická osoba má právo ochrany svojej osobnosti, kedy však zákon poskytuje ochranu občanovi nie pri každom útoku na jeho fyzickú integritu alebo v súvislosti s každým konaním formálne zasahujúcim do občianskej cti a vážnosti občana v spoločnosti, ale len za naplnenia vyššie uvedených kvalifikačných kritérií, ktoré majú odraz v právnej praxi. Podľa zákona v týchto prípadoch má občan právo použiť prostriedky ochrany osobnosti, medzi ktoré patrí právo domáhať sa upustenia od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, odstránenia následkov týchto zásahov a poskytnutia primeraného zadosťučinenia - satisfakcie. Ktorú formu ochrany osobnosti občan uplatňuje záleží na jeho vôli a musí to vyplývať z podaného návrhu, prípadne osobného prejavu. Žalobca v tejto súvislosti ako prostriedok ochrany osobnosti žiadal, aby mu bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že aj tu sú dané normy, kedy je možné nemajetkovú ujmu v peniazoch priznať. Ochrana občanovi sa v zmysle § 13 OZ poskytuje len v prípade takých neoprávnených zásahov, ktoré spôsobia nemajetkovú ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti (napr. zníženie vážnosti v očiach spoluobčanov). Pri uplatnení návrhu niektorého zo spôsobov zadosťučinenia, ktorým môže byť v zmysle ustanovenia § 13 OZ zmiernená nemajetková ujma vzniknutá na osobnosti fyzickej osoby je potrebné zvoliť takú formu, ktorá sa bude javiť ako účinná a primeraná neoprávnenému zásahu. Musí byť pritom zachovaná podmienka zodpovednosti pôvodcu zásahu a to neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, nemajetková ujma na osobnosti a príčinná súvislosť. Pod nemajetkovou ujmou sa rozumie taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jeho postavenia v spoločnosti. Teda ide o prípady, ktoré nemajú za následok zásah do fyzickej integrity človeka, ani do jeho majetkovej sféry. Zodpovedný subjekt zodpovedá za nemajetkovú ujmu na osobnosti inej fyzickej osoby iba vtedy, ak skutočne vyvolala neoprávnený zásah spočívajúci v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby, kedy bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť ohľadne príčinnej súvislosti zaťažuje dotknutú osobu. Povinnosť zodpovedného subjektu v zmysle satisfakčnej žaloby sa môže týkať primeraného morálneho zadosťučinenia alebo náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ). Žalobca si uplatnil náhradu tejto nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti súd musel skúmať, či satisfakčný účel je splnený v zmysle zákona, keďže právo na zadosťučinenie má primerane vyvažovať a zmiernovať nemajetkovú ujmu vzniknutú fyzickej osobe na jej osobnosti. Pokiaľ súd zistí, že navrhnutá forma zadosťučinenia nie je primeraná, nemôže ju priznať, pritom súd skúma vždy jednotlivé konkrétne okolnosti prípadu, napr. na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, na charakter a rozsah zasiahnutej hodnoty osobnosti, trvanie a šírku ohlasu vzniknutej nemajetkovej ujmy pre postavenie postihnutej fyzickej osoby v spoločnosti a podobne. Súd si vždy musí vyvodiť záver, či žalobca má a v akom rozsahu právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jedným z čiastkových a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením takej nemajetkovej ujmy. Peňažné zadosťučinenie v zmysle právnej praxe má miesto len v prípade, ak sú kumulované dve podmienky:

a/ morálne zadosťučinenie nie je v konkrétnom prípade postačujúce z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti,

b/ neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere - to značí, že zásah do práva na ochranu osobnosti má takú intenzitu, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Ide o prípady, keď

fyzická osoba ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére vzhľadom na povahu, intenzitu, opakovanie a trvanie ako aj širší okruh pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Súd pritom musí zistiť, či k takémuto zníženiu skutočne došlo, dôkazné bremeno je na žalobcovi. Zadosťučinenie v peniazoch predstavuje inštitút, ktorý nemožno použiť na vyváženie a zmiernenie bežnej, či len krátkodobo pôsobiacej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. Ujma spočívajúca v znížení dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere vzniká väčšinou v dôsledku neoprávnených zásahov uskutočnených v hromadných informačných prostriedkoch. K tomu je potrebné uviesť, že súdna prax priznáva náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade neoprávneného zásahu do súkromia žalobcu spôsobenej smrťou rodinného príslušníka, v prípade diskriminačného konania, prípadne vplyvom lustračného zákona. Je možné aplikovať aj v prípade, keď oprávnený utrpel nemajetkovú ujmu vo formu psychického šoku, resp. straty citových väzieb, či psychickej traumy ako dôsledok smrti blízkej osoby.

20. V prejednanom prípade súd dospel k záveru, že neboli preukázané také následky, ktoré by odôvodňovalo použitie prostriedkov ochrany osobnosti a predovšetkým nebol splnené podmienky na priznanie peňažného zadosťučinenie, kedy morálne zadosťučinenie nie je v konkrétnom prípade postačujúce z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti, a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Súd preto návrhu žalobcu na priznanie relatívnej náhrady za zmyslové šoky a zníženie dôstojnosti žalobcu alebo jeho vážnosti v spoločnosti uplatnenej vo výške 204 000,-Eur nemohol vyhovieť.

21. Žalobca tiež žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy nielen v dôsledku ochrany svojej telesnej integrity a občianskej cti a vážnosti v spoločnosti, ale tiež titulom náhrady za stratu času v sume 500,-Eur. Tento nárok odôvodnil stratou času na recepcii predajne žalovaného, počas ktorého mu bolo upreté jeho právo na finančnú náhradu v sume 2-Eur v zmysle verejného prísľubu žalovaného s prihliadnutím na jeho vzdelanie programátora a vývojára. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pojem strata času nie je zahrnutá v systematike Občianskeho zákonníka medzi osobnostné práva podľa § 11 OZ. Uvedená skutočnosť sama o sebe nemôže mať vplyv na to, aby žalobcovi nebolo takéto právo priznané, pokiaľ by naň nárok vznikol a bol preukázaný. Je však treba zdôrazniť, že náhrada za stratu času je v komplexe zákonov platných v Slovenskej republike zahrnutá iba do takých právnych predpisov, ktoré ju priznávajú fyzickým osobám s právnym vzťahom k povinnému subjektu buď zamestnancovi k zamestnávateľovi v súvislosti s pracovnou cestou, na ktorú bol pracovník vyslaný v zmysle Zákonníka práce, resp. niektorým vysoko odborným a špecializovaným profesiám v rámci zákona o odmenách a náhradách pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, zákonov o súdnych exekútoroch, o advokácii, o notároch, o súkromných veterinárnych lekároch, o komore reštaurátorov a iné. V danom prípade žalobca takúto náležitosť nespĺňa, a preto nárok na náhradu straty času mu neprislúcha, kedy žalobca ani nepreukázal, že by v aktuálnom čase vykonával zárobkovú činnosť. Súd preto nemohol vyhovieť návrhu žalobcu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

22. Záverom si žalobca uplatnil právo na zaplatenie sumy 2,-Eur titulom verejného prísľubu žalovaného, ktorého podmienky mal splniť. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca v konaní neprodukoval dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, že mu inkriminovaného dňa vznikol uvedený nárok (predložil len dôkazy o tom, že mu v minulosti boli sumy 1,-Eur a 2,-Eur vyplácané), kedy tiež pripustil, že sa presunul do inej rady pri pokladni pred zaplatením. Aj keď žalobca tvrdí, že to urobil v záujme skrátenia čakacej doby, avšak žalovaný nárok žalobcu popiera a dôkazy v jeho prospech nie sú produkované, súd musí konštatovať, že nebolo unesené bremeno dokazovania. Preto súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

23. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25. V prejednávanej veci mal plný úspech žalovaný, ktorý sa výslovne vzdal nárok na náhradu trov konania. Súd preto vyslovil, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Žalobca bol oslobodený od platenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania v celom rozsahu. V týchto prípadoch prechádza poplatková povinnosť na protistranu. V konaní bol však plne úspešný žalovaný, preto súd vyslovil, že štát nemá nárok na náhradu trov konania titulom súdneho poplatku z návrhu na začatie konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie ja jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.